

SŁOWO DO

NA CZWARTĄ NIEDZIELĘ ADWENTU

Ewangelia zapisana u św. Łukasza w rozdziale III, w. 1-6.

Roku piętnastego panowania Tyberiusza Cesarza, gdy Pontcki Piłat rządził Żydowską ziemią, a Heród Tetrarchą Galilejskim, a Filip brat jego Tetrarchą Iturejskim i Trachonickiej krainy, a Lizaniusz Abileńskim Tetrarchą, za najwyższych kapłanów Annasza i Kafasza: sabo się słowo Pańskie do Jana Zachariaszowego syna na puszczy. I przyszedł do wszystkiej krainy Jordanu, opowiadając chrzest pokuty na odpuszczenie grzechów: jako jest napisano w księgach mów Ieazasza Proroka: Głos wołającego na puszczy: gotujcie drogę Pańską, czyńcie proste ścieżki jego. Wszelka dolina będzie napelniona, a wszelka góra i pagórek ponížon będzie: i krzywe miejsca będą proste, a ostre drogami gładkimi: i ogląda wszelkie ciało zbawienie Boże.

BIADA W A M . Lk. 6, 25

Podobnie jak rzeka wezbrana przerywa tamy i niesie zniszczenie na najurodzajniejsze na wet zagony, tak i człowiek, kiedy potarga w sobie szlachetne porywy, kiedy podepze przykazania i wzgardzi prawdziwą nauką, rzuca się na mętne fale błędu i niewiary.

A przecież na manowcach spirytyzmu nie ugasi się tęsknoty za Bogiem, i nie rozwiąże problemów życia. Bo spirytyzm to narkotyczne upojenie, które od bija się zabójczo nie tylko na duszy, ale i na ciało niesie szlam chorób nerwowych.

Przytoczyć by można zgodny chór głosów najslawniejszych lekarzy świata potępiających spirytyzm jako jedną z głównych przyczyn wariacji.

Ograniczmy się do kilku. Dr. Afranio Peixoto, jeden ze sławnych lekarzy brazylijskich, choć materialista, oświadczył że dwie trzecie wariatów w szpitalu D. Pedro II w Rio, to spirytyści.

Inny nie mniej sławny Dr. Franco da Rocha, dyrektor szpitala Juqueri w São Paulo powiedział, ta nowa religia spirytyzmu istnieje tylko, by pomnażać liczbę wariatów.

Angielski lekarz Dr. Farbes Winslow twierdzi, że w szpitalach w U.S.A. znajduje się 10 tysięcy osób oszalałych przez spirytyzm. A Revista Médica z Paryża przytacza raz poraż alarмуюce dowody, iż spirytyzm przyczynia się do rozszerzania obłąkania.

Stąd nie dziw, że adepci spirytyzmu nie mogąc znaleźć ulleczenia popęniają samobójstwa a tak pod znakiem zapytania stawiają swoje zbawienie.

I dlatego to Kościół święty tak usilnie zwalcza tę przekiętą sektę, która jest jedną z groźnych plag katolickiej Brazylii. Strzeżmy się jak ognia spirytyzmu bo w nim ukryta jest zguba duszy i ciała.

Ks. W. S.

KOBIEТЫ W WATYKANIE

Opinia publiczna naogół jest przekonana, że państwo watykańskie zamieszkuje wyłącznie mężczyźni, że względu na celibat obowiązujący katolickich duchownych. Tymczasem ze wszystkich mieszkańców tego małego państwa — dziś jest ich równy 1.000 — kobiety stanowią jedną trzecią. Są to w pierwszym rzędzie żony względnie córki mieszkańców — nie obywateli. (Podkreślić przy tym warto, że duchowni bynajmniej nie stanowią większości, gdyż na 1.000 mieszkańców jest zaledwie 150 duchownych).

Biskup zmarł przy budowie kanału

BUKARESZA, (IC) — Biskup Augustyn Pacha, katolicki ordynariusz diecezji Timmossora w Rumunii, zmarł tragicznie podczas przymusowej pracy przy budowie kanału, łączącego Dunaj z Morzem Czarnym.

Skazany na ciężkie roboty w obozie pracy biskup Pacha wykopał ziemię w kanale, w dole cztero metrów głębokości. Nagle obsunęła się sciana dołu, zasypując biskupa zwałami ziemi. Biskup doznał złamania kilku kości oraz wewnętrznych obrażeń. Odgrzebany i przewieziony do szpitala w Porta Alba zmarł w dniu 15 sierpnia w wieku lat osiemdziesięciu jeden, jako jeszcze jedna ofiara tyrańskiego bolszewizmu, nie wahającego się używać osiemdziesięcioletniego starca do ciężkich robót ziemnych.

Komunistyczny sąd nad biskupem

RZYM, (IC) — Biskup Wilhelm Quinn, którego komuniści wypędzili z jego diecezji Yukiang w Chinach, opowiedział szczegółowo o przebiegu procesu, wytoczonego je mu i jego towarzyszym przed tak zwanym sądem ludu.

"Aresztowano nas — mówi biskup Quinn — w dniu 17 września bieżącego roku. Już następnego dnia dwunastu strażników wyprowadziło nas na plac publiczny, gdzie wobec kilku tysięcy spędzonych w tym celu komunistów oskarżono nas o przeróżnie zbrodnie. Następnego dnia zaprowadzono nas przed "sąd ludu", gdzie prokurator powtórzył oskarżenie i żądał dla nas kary śmierci. Spis fantastycz-

nych zbrodni ułożył z góry komisarz bez żadnego badania. Przez cały czas sądu sędzia palił papierosa. Po wysłuchaniu fantastycznego oskarżenia wyznaczył następującą karę: biskupowi jeden rok więzienia, księdzu Smith dwa lata, księdzu Kraff sześć miesięcy. Gdy podpisałimy się pod kopiami wyroków, sędzia oświadczył, że zasługujemy na większą karę, ale ponieważ sąd ludu jest miłosierny, więc zamiast nam karę na wypędzenie z kraju. Następnego dnia przy krzyku i gwiżdżeniu komunistów odstawio na nas do Hong Kongu". W ten sposób wygląda — według naocznych świadków — komunistyczna sprawiedliwość ludowa.

WYPĘDZONO WYSTAWA SZAT LITURGICZNYCH WE WROCŁAWIU

HONG KONG, (IC) — Szczegółowo prowadzona w Hong Kong, kartoteka wykazuje, że komuniści wypędzili do dnia 1 listopada bieżącego roku bez mała 1.200 misjonarzy. Ponad tysiąc misjonarzy znajduje się jeszcze w więzieniach chińskich.

Do Hong Kongu przybývają nadal codziennie księża i zakonnice wypędzeni do Chin. Są oni kompletnie wyczerpani fizycznie i noszą ślady złego traktowania. Ostatnio przybyłe do Hong Kongu siostry Franciszkańki opowiadają, iż zmuszone były spalić swoje habity, gdyż komuniści zabierali je i następnie używali ich do bluźnierczych antyreligijnych parad po mieście.

Wypędzony biskup nuncjuszem w Irlandii

WASHINGTON, (IC) — Wypędzony przez komunistów rumuńskich amerykański arcybiskup Patrick O'Hara został wyznaczony przez Papieża na nuncjusza apostolskiego w Irlandii, jako następcę nuncjusza Ettore Felici, który zmarł w maju bieżącego roku.

Arcybiskup Patrick O'Hara pochodzi ze Scranton. Od roku 1929 do 1935 był sufraganem w Philadelphii, a następnie biskupem Savannah, Georgia. Od roku 1947 kierował nuncjaturą apostolską w Bukareszcie w Rumunii. W roku 1950 komunistyczny reżim oskarżył biskupa O'Hara o szpiegostwo i dostarczanie państwu zachodnim poufnych informacji wojskowych, politycznych i ekonomicznych. Biskup udowodnił, że wszystkie oskarżenia były wierzutnym kłamstwem, wymierzonym przeciwko nuncjaturze apostolskiej. Biskup został najpierw internowany w budynku nuncjatury, a następnie wyrzucony z Rumunii. W dowód uznania dla pracy biskupa O'Hara Ojciec św. przyznał mu godność tytularnego arcybiskupa.

Prawosławie za żelazną kurtyną

WARSZAWA, (IC) — Z okazji odbywającego się w Moskwie nowego kongresu obrońców pokoju, prawosławny metropolita Mikołaj wystąpił z oświadczeniem politycznym w imieniu całego prawosławia żelaznej kurtyny. Jego oświadczenie wskazuje na fakt całkowitego opanowania przez Moskwę poszczególne cerkwie prawosławne w krajach żelaznej kurtyny i poddanie ich jednolitemu politycznemu kierownictwu moskiewskiemu. Dwa krotnie w roku przedstawiciele poszczególnej cerkwi wzywani są do Moskwy na odprawę polityczną. Uzależnienie jest tak całkowite, że moskiewska centrala występuje w ich imieniu bez uprzedniego porozumienia.

W swym oświadczeniu metropolita Mikołaj mówi, że "w lipcu br. odbyło się w Moskwie spotkanie zwierzchników pięciu cerkwi prawosławnych: antyjochijskiej, rosyjskiej, gruzińskiej, rumuńskiej i bułgarskiej. Z inicjatywy patriarchy moskiewskiego i wszechrosyjskiego Aleksieja wezwali oni wierzących całego świata do pomnożenia wysiłków w walce z imperializmem anglo-amerykańskim o pokój na całym świecie i do złożenia podpisów pod apelem pokoju".

Reprezentantem prawosławia do sowieckiej światowej rady pokoju wyznaczono metropolitę Mikołaja z Kołomińska, który w imieniu "całego prawosławia na świecie" podpisał już polityczne odezwy, wzywające "wszystkich prostych ludzi do walki przeciwko barbarzyńcom, budującym swój dobrobyt na cierpieniach i krwi ludzkości". W ten sposób prawosławie, użarżmione przez Kremlin, używane jest do wywierania politycznego nacisku na podbiła ludność żelaznej kurtyny.

WROCŁAW, (IC) — W Muzeum Archidiecezjalnym we Wrocławiu urządzono wystawę szat liturgicznych. Ekspozycy zebrały na tej wystawie pochodzą z okresu od XV do XIX wieku, produkcji włoskiej, francuskiej i niemieckiej. Materiały, przeważnie adamaszki i brokady, nie rzadko złotem haftowane, mają desenie najczęściej o motywach kwiatowych. Dwa przepiękne włoskie ornaty z XV wieku ozdobiły się motywami figuralnymi Meki Pańskiej. Na uwagę zasługują również alby z cieniutkiego muslińsu bogato haftowane i ozdobione prawdziwymi koronkami, dzieło francuskich hafciarek z XVIII wieku.

CHINCY ZAMYKAJĄ SIEROČIŃCE KATOLICKIE

TOKIO, (IC) — Do końca października bieżącego roku komuniści chińscy zamknęli 18 katolickich sierocińców i wypędzili lub aresztowali siostry zakonne, które opiekowały się tymi sierocińcami. Jedynie dwie siostry Franciszkańki doczekały się procesu i skazane zostały na więzienie. Trzydzięści siostr zakonnych zniknęło bez śladu w więzieniach chińskich.

Ostatnio aresztowano siostry ze zgrupowania Matki Boskiej Anielskiej w sierocińcu Kweijang w prowincji Kwejchow. Trzydziestu policjantów zjawilo się pewnego ranka i zabrało wszystkie siostry pochodzenia kanadyjskiego do więzienia. Przełożoną, siostrę Marię Rajmundę zatrzymano w więzieniu, inne siostry wypuszczono, lecz nie pozwolono im wrócić do sierocińca. Równocześnie komuniści urządzili demonstrację przeciwko za-

kretnakazujący używanie specjalnych szat w czasie Mszy św. i innych nabożeństw. Początkowo używano jako materiału na te szaty lnu i wełny, później zaczęto wprowadzać również jedwab, zwłaszcza w Bizancjum, o bogatych wzorach roślinnych i zwierzęcych. W XIV wieku zaczyna się rozwijać przemysł jedwabny także i we Włoszech i równocześnie pod wpływem malarstwa Giotta zaczyna wprowadzać do tkanin motywy figuralne, które w późniejszym rozwoju ograniczają się jedynie do wąskich pasów lub krzyżów na ornacie. W wieku XVII ukazują się również we Francji wzorzyste materiały na szaty liturgiczne, różniąc się one od włoskich doborem błędszych barw i luźniejszym rozmieszczeniem motywów przeważnie kwiatowych.

komniom, oskarżając je o mordowanie sierót. Jako dowody pokazywano stare naczynia kuchenne oraz odpadki jedzenia. Niesiono transparenty, które mówiły, że zakonnice żyły w przepychu, a sieroty były głodzone i zabijane.

Celem przewrotnego postępowania komunistów chińskich jest pozbycie się wszystkich zagranicznych misjonarzy bez względu na to, jak wykonywali oni w Chinach pracę. Siostry zakonne oraz misjonarze przybyli z krajów europejskich i amerykańskich celem ratowania nieszczęśliwej ludności chińskiej i opiekowania się sierotami, które zbierali niejednokrotnie po śmietnikach miejskich i ratowali z najgorszej nędzy i chorób. Za ich poświęcenie i miłosierne serce spotykają ich najgorsze więzienia i haniebne oszczerstwa.

Arcybiskup O'Hara w Philadelphii

WASHINGTON, (IC) — Ojciec Pius XII zamianował dotychczasowego ordynariusza diecezji Buffalo, biskupa Jana O'Hara następcę kardynała Dougherty — arcybiskupem w Philadelphii. Nominację tę podał do wiadomości delegat apostolski w Washingtonie arcybiskup Amleto Cicognani.

Arcybiskup O'Hara należy do Zgrmadzenia Krzyża św. i Rezy obecnie 63 lata życia. Studia ukończył na katolickim uniwersytecie w Waszingtonie. Świecenia kapłańskie otrzymał w roku 1916. Przez dłuższy czas wykładał na uniwersytecie Notre Dame w Michigan. Ordynariuszem diecezji Buffalo został w roku 1945. Odznaczył się tam jako doskonały administrator i wychowawca. W ciągu sześciu lat dołądził poważnie rozbudować katolickie szkolnictwo, założył centralę katolickiej informacji w Buffalo i

czynnie popierał misję wewnętrznie i zagraniczną. Dla Polski biskup O'Hara wykazuje wiele sentymentów i podkreśla przy każdej okazji zasługi narodu polskiego dla chrześcijaństwa oraz Polonii amerykańskiej dla Stanów Zjednoczonych. Zaledwie przed dwoma tygodniami biskup O'Hara odprawił pontyfikalne nabożeństwo żałobne za spokój duszy s.p. kardynała Sapiehy.

Diecezja Buffalo liczy 600 tysięcy wiernych. Archidiecezja philadelphiańska, której obecnie biskup O'Hara został ordynariuszem, posiada ponad milion katolickiej ludności oraz 1.910 kapłanów. W archidiecezji tej doskonale zorganizowane są również parafie polskie, kierowane przez świątym kapłanów, biorących czynny udział w życiu społecznym i kulturalnym.

Czesi skazali księdza na śmierć

Praga, (IC) — Komunistyczny sąd w Pradze czeskiej skazał ks. Jana Bułę, katolickiego administratora Moraw, na karę śmierci. Ks. Buła był oskarżony o dawanie przytułku czeskim terrorystom. Proces przepiętany był gwałtownymi atakami na Watykan. Hierarchie katolickiej i demokracji zachodniej. Równocześnie z księdzem Bułą skazano szesnaście innych osób na długoletnie więzienie.

Praktykowanie religii schodzi w

Czechach coraz bardziej w podziemie. W samej Pradze i innych większych miastach połowa kościołów katolickich jest zamknięta z powodu braku księży. Inne kościoły, obsługiwane przez komunistyczne duchowniństwo, stoją również pustka, gdyż ludność unika wszelkiej styczności z ekskomunikowanymi lub fałszywymi kapłanami. Wielu księży, dla uniknięcia aresztowania, ukrywa się, pracując wśród wiernych w przebraniu.

Kard. Spellman piętnuje komunistów

NEW YORK, (IC) — Z okazji wręczenia czeku na budowę szkoły katolickiej dla murzynów w Harlem w New Yorku, kardynał Francis Spellman napiętnował komunistów, usiłujących szepnąć jad nienawiści rasowej i religijnej wśród murzyńskiej ludności Stanów Zjednoczonych.

"Murzyny Harlemu — powiedział kardynał — z oburzeniem odrzucają przypuszczenie jakoby mogli być łatwym łupem komunistycznej propagandy, nienawiści i kłamstwa, fabrykowanych w Moskwie i szmyglowanych potajemnie do Amery-

ki. Bolszewicy wystannicy Kremlu pracują napróżno. Jedynie wyjątki dają się tapać na lep moskiewskiej propagandy. Olbrzymia większość murzynów w Ameryce — to pierwszej klasy obywatele, odznaczający się patriotyzmem i religijnością. Nie chcą oni mieć nic wspólnego z komunizmem i wyslanikami bolszewizmu".

DR. EDUARDO ZELAK
ADWOKAT - Sprawy handlowe, cywilne, inwentarze, buchalteria, kontrakty, legalizacja firm. Etna Dr. Murici, 427 - 2º, ander - Sala 4.

Dr. BRONISŁAW OSTOJA ROGUSKI
ADWOKAT — Sprawy cywilne, handlowe i robotnicze inwentarze, naturalizacje. — **BIURO ADWOKACKIE** Praça Zacarias N. 80 (Edifício João Alfredo) 3-cie piętro, sala 303. Tel. 2174 — Kurytyba

Profesor Szymański

Choroby oczu, uchu, nosa i gardła. Operacje plastyczne twarzy, Histo-Tecido-terapia według Filatova (ENKERTOS) Przyjmuje w **Kurytybie: RUA CANDIDO LOPES 128** — Edifício Comerciaros w poniedziałki, środy i piątki od godziny 13-tej do 15-tej. W inne dni w Araukarii cały dzień.

ESCRITÓRIO TÉCNICO

J. Ficiński — Inżynier

Architektura, Budownictwo. — Poza Kurytybą przyjmuje projekty oraz budowę kościołów, kolegiów i większych budynków. — **Biuro: Rua Marechal Floriano, n. 50** — Telefon 350 — Kurytyba — Paraná

ARMAZEM ROQUE

de THOMAS KUBIS

Kupujemy i sprzedajemy wszelkie produkta krajowe. — Posiadamy świeże towary spożywcze oraz napoje krajowe i zagraniczne.

PRAÇA CEL. ENÉAS 30 — CURITIBA

MINERVA DROGARIAS E FARMACIAS

Matriz: Curitiba, Praça Tiradentes 554 — Telefons: 220-1220-2220. — Farmacias: „Filial Principal“, Rua Quinze i Brasil w Kurytybie.

NAJWIĘKSZA FISHA APTEKARSKO — FARMACEUTYCZNA NA CAŁY STAN PARANA

Posiada filie dla sprzedaży hurtownej i detalicznej we wszystkich waznych miastach Stanu: Kurytybie, Ponta Grossa, Jacarecinho, Paranaguá, Londrina, União da Vitória i Antonina. Przyjmuje zamówienia za zaliczka Reembolso Postal.

Casa de Saude

SÃO FRANCISCO

Klinika prywatna — **DR. JORGE MEYER FILHO** Rua São Francisco N. 147 — Curitiba — Telef. 1043
 Operacje, choroby kobiece, porody, sztuczny pneumaty X na płuca. — Aparat Roentgena — Diatermia. — Raos ultravioleta. Zystoskopia. — Przyjmuje od godziny 2 — 5. W sobotę od godziny 11 do 1.

MATERIAŁY ŁOKCIOWE

SPRZEDAŻ HURTOWNA I DETALICZNA

JOHNSON & Cia.

Praça Generoso Marques, 26

CAIXA POSTAL 286 — Adres Telegr.: EDEMUNDO

TELEFON 2-6-2-7 CURITIBA

MÓWI SIĘ PO POLSKU

Uwaga Rolnicy!

«PERENOX»

Marka, która budzi zaufanie — chroni ziemniaki i pomidory przed zarazą; wystarczy rozeznać go z wodą.

«DETEPÓ» - 5

Imunizuje wszelkie zboże.

Posiadamy nadto inne środki. — Udzielamy porad!

Przedstawicielem na Parana jest:

GUERRA REGO & Cia., LTDA.

Rua Comendador Araujo, 535

Caixa Postal, 152 — Curitiba — Paraná

Fabrica de Tintas, Esmaltes e Vernizes

„ROCHEDO“

Werneck & Cia Ltda.

Wyroby «ROCHEDO»

Sklad: **CASA DOS PINTORES** — Praça Zacarias, 12
 Fabryki w **CAMPO LARGO** i w **SEMINARIO** — Rua Bispo D. José, 3.500

BIURO: Praça Zacarias, 12; — Telefon 2694 — Caixa Postal, 347 Adres telegraf. «Werneck».

CURITIBA — PARANA

Sumiennie wykonuje się recepty okulistów.

OTICA CURITIBA

Jedyna specyfikowana **IRMAOS BARBOSA Ltda.** Curitiba

Rua Mons. Celso 31 (Matriz) Praça Zacharias 92 (Filial) **PONTA GROSSA**

R. 15 Novembro 499 (Filial).

Dr Stanislaw Bemben

Lekarz — Klinika ogólna; leczy choroby kobiece, choroby zębada, wątroby i wewnątrzne.

Konsultorium: **Praça Tiradentes 530** (altos da Farmacia Stiefeld), od 10-12 i od 3 — 6 godz.

Rezydencja: **R. Julia da Costa, 368-Curitiba** Tel. 4376

Casa „ROMEU“

kupuje i sprzedaje ubrania używane; płaci od 100 do 400 Cr. za ubranie, sprzedaje zaś po cenach przystępnych dla wszystkich.

Kup raz a zostaniesz klientem, **Casa Romeu, ul. Hachuelo, 315—Tel. 3401—Kurytyba**

DR RIGINO A. TEMPSKI

Adwokat: Sprawy Cywilne, Kryminalne i Handlowe. Metryki: dokumenty, pełnomocnictwa. —

Ustawodawstwo Pracy. — Godziny pracy, od 9 do 11 i od 3 do 6. **POSTA GROSSA — PARANA.**

Radios Philips

Revendedores autorizados

Casa Tarobá

STIER & STIER

Avenida João Pessoa, 111, — 115. **CURITIBA — PARANA**

Dr. E. TEMPSKI - lekarz

Praktykował w szpitalach w Polsce
 Przyjmuje od godz. 9 mej do 12-tej i od 4-ej do 6-ej

Konsultorium: **Farmacia GUALBA, Rua Mar Floriano, 742 — Telefon 675.**

Rezydencja ulica 7 de Setembro 3230 — Tel 677

MAGAZINE

wszelkiej bielizny

Likwiduje się cały zapas

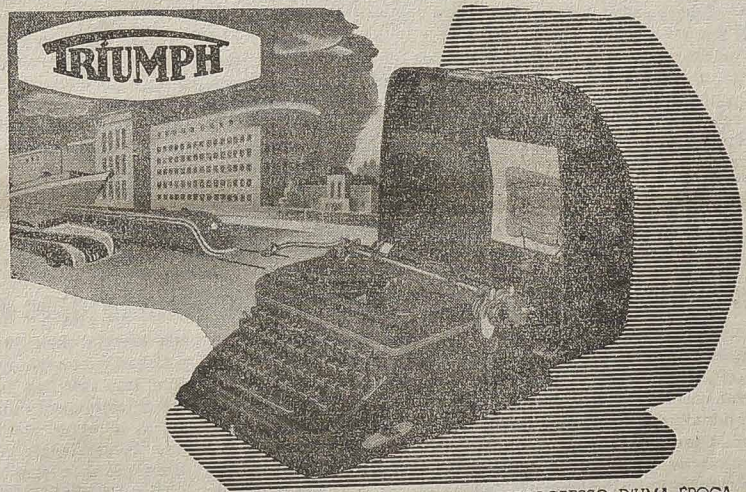
Jak: kapeluszy, koszul, skarpetek, pończoch i tysiące innych różnych artykułów po niesłychanie niskich cenach.

Korzystajcie z tak wielkiej okazji.

MAGAZINE

Rua 15 de Novembro 443-Curitiba

Udasz się do naszego składu a będziesz dobrze obsłużony

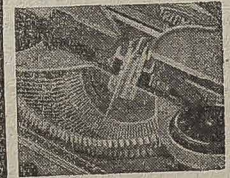

MAQUINAS DE ESCREVER **TRIUMPH** SINTETIZAM EM SI O PROGRESSO D'UMA EPOCA

Algumas particularidades da **TRIUMPH** portatil

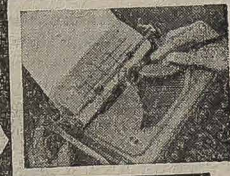
Acesso fácil:
 Levantando a cobertura frontal torna-se fácil a limpeza dos tipos e a mudança da lista.

Bateria silenciosa:
 Alinhamento impecável, escrita elegante e limpa.

Cilindro cambiável:
 Pode-se tirar o cilindro em poucos segundos sem dificuldades.

Regras limpas:
 Além de regular linhas coloca-se o ponto de um tipo no entalho apropriado do indicador de linhas e, fazendo correr o carro, elimina linhas horizontais e arreda o cilindro, linhas verticais.

Prodócimo S. A.

IMPORTAÇÃO E COMERCIO

— Curitiba —

— Joinville —

— Blumenau

PARA SUA MAIOR COMODIDADE - VISITE A MAIOR LOJA DA CIDADE

Satna e Coccitas?

ANTISARNATELL
 o último recurso =

«A VENCEDORA»

FRANCISZKA LACHOWSKIEGO

Curitiba Rua Cabral 451 — Telefon 1357

Największa fabryka cukierków i karmelków w Paranie. — Wyrabia cukierki malinowe, kokosowe, miętowe cytrynowe, mleczne, gumowe i t. d.

Casa Ideal

Praça Generoso Marques, 62
 (dawniej Praça Municipal)
 Rua 15 de Novembro 167 —
CURITIBA

Sklad obuwia

Największy wybór obuwia męskiego, damskiego i dla dzieci — Ceny dostępne dla każdego.

DR. E. TEMPEL
Krzyszacy
 Pracownia w Białymostku
 ul. Mickiewicza 10
 Telefon 3280

Widziano więc w tym jakas szcze- goina laska Boza nad rodem Gra- dów herbu Tępa Podkowa, który, mediewi przypadał tak, że przed pułką Bogdanca nie mie- nił wywalał teraz nad wszystkie- mi w okolicy. "Przecież w Bogdań- stwo po pogrzebie jeno garba- te domosko — mówili starzy ludzie, — i samą majętność z braku rak roboczych musieli krewnemu zasta- wić, a teraz kaszel wznoszą." I po- dziw był wielki, ale ze towarzyszy- ło mu ogólne, instynktowne poczu- cie, że cały naród idzie także nie- powstrzymanym pędem do jakie- goś niezmiernego dorobku, i że z- woli Bożej ma być właśnie porzą- dek rzeczy, więc nie było w tym podziwie złej zawisłości Owszem, chęć piła się okolicą i była dumna z tych rycerzy z Bogdanca. Byli oni jakby oczywistym dowodem, do cze- go może doprowadzić szlachcica krzepkie ramie w połączeniu z me- zym sercem i rycerską poządliwo- ścią przynosi. Niejeden też na ich widok uczuwał, że mu za ciasno w domowych pieleszach, w rodzi- mych granicach, i że o ścianę są- we wraz z mocą wielkie bogactwa i obszerne ziemie, które można zdo- być z niezmierną dla siebie i dla królestwa korzyścią. A ów nadmiar siły, który odczuwały rody, rozpię- ła całą społeczność tak, iż była jakby war, który musi z naczynia wyki- pić. Mogli mądzy panowie kraw- kowscy i miłujący pokój król ha- mować te siły do czasu i odkładać wojnę z odwiecznym wrogiem na długie lata, ale żadna moc ludzka nie mogła przetrzymać ich całkow- cie, ani też powstrzymać tego pe- du, którym idzie ku wielkości du- sza powszechna.

ROZDZIAŁ XI.

Dożył Maćko szczęśliwych dni ży- wota. Nieraz mawiał też sąsiadom,

Słońce traci materię, ale zyskuje nową wchłaniając meteory

Patrząc na usiane milionami gwiazd niebo widzimy czasem jak sporządzących ciał odrywa się niekie- dy jedno lub kilka, by wśród smu- gi opadać w kierunku ziemi. Czasem zdarza się, że ilość opa- dających ciał jest tak olbrzymia, iż sprawia wrażenie ognistego desz- czu, który bezgłośnie spływa z nie- ba ku ziemi! Tego rodzaju zjawis- ko zaobserwowano w nocy z 11 na 12 listopada 1799 roku w Venezue- li, kiedy to tysiąc kul ognistych i meteorów spadało w ciągu czterech godzin, lecać bez przerwy od pół- nocy ku południowi. Ogniste kule gasły jakby na skutek wybuchu, największe z nich jednak zniknęły bez iskrzenia, pozostawiając po sobie świecące przez 15 do 20 minut szerokie smugi. Już w wiekach średnich wszy- stkie zjawiska odbywające się w at- mosferze ziemskiej nazywano me- teorami i nazwa ta przetrwała do chwili obecnej. Meteory są zjawis- kiem pospolitym, ale częściej za- palania się meteorów zależy od sze- rokości geograficznych, a zmienia- się wraz z porą doby czy roku. Naj- więcej meteorów pojawia się jesie- nią, po północy jest ich dwa razy więcej niż wieczorem, niebo wscho- dnie obfituje w nie bardziej niż za- chodnie. Przytoczone różnice w ob- fitości występowania meteorów za- leżą od ruchu ziemi. Gdyby bo- wiem ziemia nie obiegała słońca i nie obracała się dookoła swej osi, liczba meteorów w różnych porach »doby« czy roku byłaby zapewne sta- la. Ponieważ jednak Ziemia nasza bie- gnie po orbicie z szybkością około 30 kilometrów na sekundę jest zra- zowa, że ilość meteorów dogania- jących ziemię, jest znacznie mniej- szą, od biegnących na jej spotkanie. Tędy w przeszłości stracili uczeni zanim udało się im ustalić wysokość zapa- lanego się i gasnącego oraz szybkość meteorów. Wiele badańach udało się ustalić, że niektóre meteory —

ze więcej dostał, niżli sam się spo- dziawał. Nawet starość ubielała mu tylko włos na głowie i brodzie, ale nie odjęła mu dotychczas ni siły, ni zdrowia. Serce miał pełne tak wiel- kiej wesołości, jakiej dotychczas nigdy nie zaznał. Surowa niedogę jego twarz stawała się coraz wię- cej dobroduszną, a oczy śmiały się do ludzi dobrym uśmiechem. W du- szy miał przekonanie, że żadna tro- ska, żadna niedola nie zmąci już pływających tak spokojnie, jak jasny strumień, dni życia. Do starości wojować, na starość gospodarzyć i majętność dla "wneków" powięk- szać — to było "przebie" jego naj- większe pragnienie we wszystkich cza- sach, a oto właśnie wszystko spełniło mu się doskona- le. Gospodarka szła jak z płatka. Bory były znacznie wycięte; wykar- czowane i obsiane nowocice ziele- niły się co wiosna runią zbóż roz- maitych; mnożył się dobytek; na- ląkach było czterdzieści święrzop- ze żrebięty, które stary szlachcic codziennie oglądał; stada baranów i bydła pasły się po ugorach i za- gajach; Bogdaniec zmienił się cał- kowicie: z opustoszałej osady czy- nił się wsią ludną i zamożną, a kto się do niego zbliżał, tego oczy ol- śniewała widnia z dala czatownia i niepozornie jeszcze ściany kasz- teli, błyszczące złotem w słońcu, a purpurę żorzy wieczorem. Więc radował się stary Maćko w sercu, dobytkiem, gospodarstwem, pomysłami dół, — i nie przeczył, gdy ludzie mówili, że ma szczęśną rękę. W rok po bliźniętach przy- szedł znowu na świat chłopak, któ- rego Jagienka, na cześć i dla pa- mięć i swego rodzica, nazwała Zych- em. Maćko przyjął go z radością i nie troszczył się tym bynajmniej, że gdyby tak miało pójść dalej, majętność z takim trudem i zabię- głością zebrana musiałaby się

jak np. Perseidy — zapalają się średnio na wysokości 113 kilome- trów a gasną na wysokości 89 km, Leonidy płoną na wysokości 155 km, gasną w okolicy 98 kilometrów. Zauważać tu jeszcze należy, że Per- seidy poruszają się z szybkością 60 kilometrów na sekundę, Leonidy jeszcze szybciej — 70 kilometrów na sekundę. Pędząc z szaloną szybkością me- teory z grupy Boloidów wytwarzają przed sobą tak olbrzymi opór ośrodka, że w pewnym momencie zatrzymują się całkowicie i — jak- by uderzając o płytę pancerną o ogromnej grubości — rozbijają się wśród silnej detonacji na drobne kawałki. Powstałe w ten sposób szczątki opadają wolno na ziemię i są spotykane na powierzchni lub płytko zaryte w głąb ładu jako me- teoryty. Meteory biegną z szaloną szybko- ścią i z chwilą gdy natrafiają na opór rozrzedzonych gazów górnych warstw atmosfery ziemskiej roz- grzewają się do wysokiej tempera- tury i zaczynają świecić. W swie- czeniu tym biorą udział cząsteczki powstałe ze stopienia meteoru oraz gazy górnych warstw atmosfery ziemskiej, przez które meteor prze- biega. Dodac tu jeszcze należy, że pod wpływem tarcia powierzchnia meteoru rozgrzewa się nawet do 3000 stopni, gdy tymczasem wewnątrz meteoru panuje tempera- tura — 273 stopnie poniżej zera. Wszystko to powoduje że meteory- ty o wadze ułamków grama spala- ją się na ciała gazowe, gdy natra- fią na większe z nich spadają na ziemię w postaci osadu, który mię- dzy innymi zauważono na śniegach polarnych. Według astronomów, meteoryty, spadające na ziemię sta- nowią zaledwie 10 procent masy meteoru, z którego powstały, gdyż 90 procent spala się w atmosferze. Różni uczeni różnie szacują stopień bombardowania ziemi z prze- strzeni. Jedni z nich podają, że zie-

mia chwytą około 10 tysięcy ton pociśków meteorytowych w ciągu roku, inni twierdzą, że ilość ta jest znacznie mniejsza i nigdy nie prze- racza tej cyfry. Statystyka wyka- zuje, że codziennie planeta nasza otrzymuje 5-6 pociśków kosmicz- nych o średniej wadze 20 kilogra- mów. Przelatują również i cięższe- go kalibru, ale np. 50-tonowy spa- da dotychczas raz na 30 lat, 200- tonowy co 450 lat, a cięższe wielokrotnie większe jeszcze rzadziej. Jest to szczęśliwa okoliczność dla starej ziemi, gdyż te ostatnie niszc- zą okolicę w znacznym promieniu od upadku z siłą większą od bomby atomowej, pozostawiając samę gruzę. Według uczonych, inne planety układu słonecznego chłoną z ota- czającej ich przestrzeni znacznie większe ilości materii meteorycz- nej niż Ziemia. Zdaniem amerykań- skiego astronoma Shapley'a, zasie- lenie masy słonecznej z tego źró- dła wynosi około 200 ton w sekun- dzie, czyli 63 biliony ton rocznie, a więc 6 milionów razy więcej niż wy- nosi polów ziemi. Jest to ilość ogromna. Aby sobie uzmysłowić ilość materii wchłania- nej ustawicznie przez słońce podaj- my, że do jej dowozu przy pomocy ziemskich środków transportowych należałoby zbudować się kolejowa o 20 torach, przez które pędziłyby nieustannie jętepy za drugim — z szybkością 4 kilometrów na sekun- dę — pociągi ciężarowe naładowa- ne materiałami meteorycznym.

RELOJOARIA
 E ÓTICA RAEDER
 de CARL R. RAEDER
 Założona 1891 ROKU
 Zegarki - Bizuteria - Okulary
 Artykuły na prezenty
 Skład: Rua Riachuelo, 147
 Telef. 14-3 - CURITIBA
 FILIA: Rua Santos Dumont,
 728 - Telefon 9-3-2.
 PONTA GROSSA - Paraná

CASA CRUZEIRO
 SIELSKI, SEBALQUEIRO & CIA.
 Praça Coronel Enéas, 152
 Żelastwo, naczynia "kuchenne", szkło, farby, oleje, pokosty, nasio- na ogrodowe, artykuły na prezen- ty itp. CENY NISKIE.

WINCENTE FLENIK
 Curaçá - Dentysta
 Godziny przyjęci od 8-11 i od 2-6. - Rua Saldanha Ma- rinho, 595, Curitiba.

INSTYTUT OCZNY W LONDRYNIE
 Dyrektor: DR. SZYMAŃSKI (Junior)
 Szpital dla chorych na oczy, uszy, nos i gardło. Gabinety do badań wyposażone w najnowocześniejsze aparaty firmy Bausch-Lomb. Leczenie tkankowe (Técido-terapia de Filatov).
 Rua Mato Grosso 1728, Fone 190.
 Hospitais Rocha Loures
 LONDRIÑA - PARANÁ

WIELKA FABRYKA MASZYN ROLNICZYCH
STANISŁAW SZCZYPIOR
 40 LAT PRACY DLA ROLNICTWA PARANSKIEGO
 Fabryka sławnych młocarek i najlepszych jakościowo maszyn w Stanie Paraná.
 Konserwacja i naprawa wszelkich maszyn.
 CONTENDA - PARANÁ

A MODESTA
 Rua José Bonifácio, 122
 Wielki wybór w butach, trzewikach, w materiałach łokciowych po cenach bardzo niskich w składzie JANA GŁODZIŃSKIEGO
 (od znanego waszego, który był w Casa do Povo)

Odwiedźcie wystawę w CASAS PERNAMBU- CANAS i podziwiajcie nowości, które nadeszły z okazji zbliżających się Świąt
CASAS PERNAMBUCANAS
 Praça Tiradentes, 562 Telefon 776 i Av. República Argentina, 4.139. - Curitiba - Portão.

WESÓŁY KACIK
 RÓZNICA
 — Halo! czy pan nie wie, że ka- panie się jest tu wzbronione?
 — Ja... nie kapię się... ja to- ne...
 —:—
NIEPOROZUMIENIE
 — Jak się sprawuje wasz nowy czeladnik?
 — Nie wiem jak ci na to odpo- wiedzieć... Nie widziałem go jesz- cze ani razu w trzeźwym stanie.
 — Co takiego? Stale pijany?
 — Nie on... Ja!
 —:—
PIERWSZY GŁOSNIK
 — Dziadziu, z czego był zrobio- ny pierwszy głośnik na świecie?
 — Z żęta pierwszego człowieka, mój wnuczku.
 —:—
NIEMĄGĄJACY
 — Wszystkie miejsca u mnie za- jęte. Nie mogę dać wam pracy, obywatelu.
 — E, mnie tam o pracę nie cho- dzi, panie dyrektorze, tylko o pen- sję.
 —:—
BEZ KŁOPIOTU
 — Gdybyś tak naprzykład o- dzieczył milion dolarów, co byś z nimi robił?
 — Jak to co? Nic. One by za- mnie robiły.

OSTROŻNOŚĆ NIE ZAWADZI
 Pan Hieronim wypadł z tramwa- ju i złamał lewą rękę. Zaprowa- dzono go do szpitala. Pielęgniarka obwiązała mu złamaną rękę i za- leciła spokój.
 — Siostrze — szepce pan Hiero- nim. — Prawa też...
 — Jaki? Prawa też bandažo- wać? Przecież pan złamał lewą rękę?
 — Tak, ale zaraz tu przyjdzie żona i będzie na pewno chciała, bym jej wypisał czek.

DR. CLEMENTE PROCOPIAK
 LEKARZ - Klinika dla dzieci.
 Choroby kobiece. Porody.
 Klinika Medyczna
 Ondas curtas i ultra-curtas, raios ul- travioleta com quimador de cad- mio. - Raios infra vermelhos.
 Ondas Ultrasonoras
 Kons. Edifício João Alfredo 80, 3-cie piętro - Telef. 4679. Res. Rua Cel. Duclido 881 - Curitiba

REUMATISMO
 DORES EM GEPAL
 LINIMENTO (ou BALSAMO) SANTA HELENA

CASA PARIS - Okazja
 FABRICA DE ROUPAS FEITAS
 Wybór ubrań, płaszczy, kossul, swetrów, artykułów męskich, damskich i dla dzieci. Ceny najniższe w Kurtybie ze zniżką 25 proc. Płaszcz damskie amerykańskie po 250,00 — PRAÇA TIRADENTES 306, RÓG ULICY CRUZ MACHADO.

MOVEIS CIMO
 DUMA PRZEMYSŁU KRAJOWEGO
 Do urzędzenia biura i domu żądaj zawsze "MOVEIS CIMO".
 Skład: RUA BARÃO DO RIO BRANCO, 158 - Telefon, 823 - CURITIBA

LISTY POLSKIE ZE SWIATA

CO CZYTAJA I O CO PROSZĄ POLSCY CZYTELNICZY

URYWKI Z LISTÓW DO JEDNEGO Z WYDAWNICTW

Kiedys, gdy z dyrektorem Muzeum Śląskiego w Cieszynie. Popukaniem zwiadałem Jabłonek — po stronie czeskiej — zdumiony byłem czystością mowy polskiej, prawie wszystkich naszych rozmówców. Zdumiewająca była czystość wypowiedzianych wyrazów — jedynych określeń — trochę archaizmów w składni i archaizmów w użyciu niektórych słów.

— Biblia Wujka i książka polska — odpowiedział krótko, na wszystkie moje zapytania, dyrektor Popiołek. Dzięki biblii Wujka, polskość utrzymała się na całym Śląsku Dolnym i w Prusach, mimo ogromnych wysiłków Niemców, aby tam wytępić wszelkie ślady polskości. Książka polska itd.

Przypominam sobie doskonale tę rozmowę — po prawie dwudziestu latach — dziś gdy dzięki uprzejmości dyrektora paryskiej "Libelli" p. Romanowicza Kazimierza przeglądam listy od Polaków z całego świata.

Listy z prośbą o książkę polską? — To stanowczo w wielu, wielu wypadkach, powiedziane za mało.

... Niech będzie pochwalony... Po polsku już prawie jakby zapomnieliśmy. Czy nie ma Pan coś, co może nas z powrotem nauczyć... układać zdania? Chciałbym ja i moja niewiasta operować rozmową polską... (Nowy Jork, USA.)

"Szanowni Państwo Paryżanie Polacy — Nasamprzód witam Was i pozdrawiam słowem bożym: Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus. A potem zapytuję..."

Tu ogromnie długa lista pytań o książki polskie dawnych, tych dobrych "polskich autorów" i prośba o radę: "jaki dziennik polski w Paryżu "prawi w dawnym staropolskim stylu?"

"W tych lasach tu tak obco i smutno bez Polski... więc może słowo polskie mi ją przybliży? Jestem tu sam jeden Polak". (K. Z. Tasmania).

Podobnych listów jest bardzo wiele. Cytuję dwa może najbardziej typowe, kontrastujące, a przecież w miłości do Polski jednorodne.

A oto grupa listów: pilne. Zobaczymy skąd to ci Polacy piszą do "Libelli", którzy zaopatrują swe listy w znaczek expres. I o cóż tu chodzi, że to aż pilne.

Tu w Paryżu wydaje się trochę dziwne — tak tu jest spokojnie i wszędzie niemal pod nosem, ale: "Legionista A... Tonkin.

... więc proszę Przewodniczącego Księgarni "Libella".

A serdeczne pozdrowienia przesyłam dla Rodaków i Rodaczek we Francji od nas Polaków z Indochin. Czołem Rodacy!"

Natomiast pospiech czytelniczki Broni z Belgii — jak można wnosić z tytułów pilnie żądanych książek, opiera się na zupełnie innym tle.

Proszę o: "Zawiedziona", "Pocafunek o północy", "Zwątlenie", "W siódmach miłości" i "Na rozdroczach".

Wreszcie ktoś, kto pisze z dalekiej Kanady.

"Aby wrzucić ten list płynąłem rzeką dwa dni. Ale muszę te książki mieć. Te i inne. Proszę o: "Tajemnice zamku o trzech basz tach". — "Wróżbiarstwo" — "Biała Magia" — "Proroctwa Michal dy" — "Księga Apokalipsy" — wszystko to możliwie zaraz, bo lubię wykladać sny.

Pewien Polak — koczujący gdzieś może — z nad brzegów Amazonki pisze:

... "a nade wszystko proszę o nuty polskich piosenek, takich jak "Ta jej Józku" — "Czerwone maki na Monte Cassino" — Lwów, ponad wszystko Lwów" — "Zbójnicki".

A ponadto wszystko co pan Pan uzna za wartościowe i zechce dla mnie wybrać. Rozpisałem się o sobie — to będzie Pan wiedział co mi jest potrzebne."

Organizator czytelników w Wenezueli p. Z.R. żąda gazet polskich, obrazów "krajobrazu Polski", wiele tytułów "książek najpiękniejszych" — w tym obok Sienkiewicza, Norwida, Wyspiańskiego, Andersa, Mickiewicza (cytuje według listu), rów-

niez i Szekspir, dla ewentualnego zagrania — i prosi również o "dwie mapy prawdziwej Polski — a nie tej okrojonej. Więc rozumiem ze Lwowem i Wilnem i Ziemią Zachodnią, co się nam słuszenie należy za miliony pomordowanych".

Ogromna masa listów — zwykłych, prostych, czasem na kawałku tylko papieru pisanych i nagryz molonych z trudem wprost nieludzkim i możnaby na tym tle napisać powieść albo uczone studium — nie zawiera czegoś szczególniejszego. Ot, prośba o taką czy inną książkę i ewentualna prośba o radę czy

sem prośba o taką czy inną usługę.

Czasem mimo ogromnej ambicji aby wszystkich piszących zaspokoić — czy z Francji, Islandii, Ameryki, Azji, Australii, Afryki — ani p. Kazimierz Romanowicz, ani jego współpdacownik p. Franciszek Warzyński, którzy tworzą cały zespół "Libelli", nie mogą wszystkich życzeń wypełnić.

"... proszę 10.000 albumów Warszawy, ale z takim napisem: Oto stolica Najszlachetniejszego Narodu Polskiego, który w obronie cywilizacji utracił 6 milionów ludzi.

Została doszczętnie zniszczona przez barbarzyńców niemieckich i rosyjskich".

Jeżeli takiego tekstu nie ma — to proszę go wydrukować. Za tekst ponoszę prawną odpowiedzialność. (Francja).

"... chciałbym też otrzymać koncert Chopina na płytach, tylko że nie wiem jak go nazwać, wiem tylko tyle, że jeden z nich bardzo mi się podoba..." (W.N. — Argentyna).

We wszystkich czytanych przeze mnie listach uderza serdeczność, prawie rodzinna forma zwracania się do bądź co bądź "Firmy".

Szanowna Libello, Kochana Księgarnia, Droga "Libello" Polska we Francji, Miła Firmo Polsko-Katolicka itp., itd.

Wydają mi się, że nie jest to tylko sprawa wynikająca z nastawienia rozsiąanych po świecie Polaków do łącznika z polskością — czym jest niewątpliwie "Libella" jest w tym również i zasługa samej "Libelli".

"... adres Pana dostałem od kolegi, który mi pisał z Brooklinu i bardzo pochwała Pana życzliwość i doradczość, jak i staranność poszukiwania... polskich kawałków muzycznych."

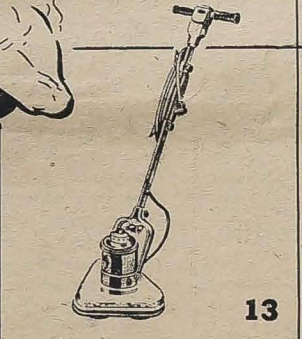
Oczywiście znajdzie... swoje kawałki muzyczne... dzięki "doradczości" i staranności, tych dwóch młodych ludzi, którzy od pięciu lat (bo dziś jest właśnie piąta rocznica powstania "Libelli") nie tylko życzeniom ludzkim, ale i polskości służą. (J.)

Escolha já!
Compre antes!
Evite atropelos
de última hora!

Folia Natal e um prospero ano novo

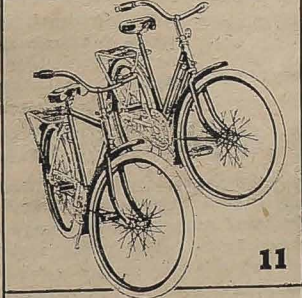
COM PRESENTES DE HERMES MACEDO S. A.

13

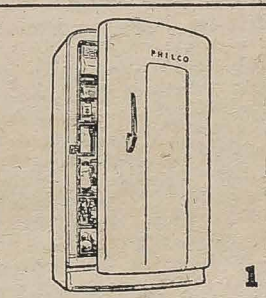
12

11

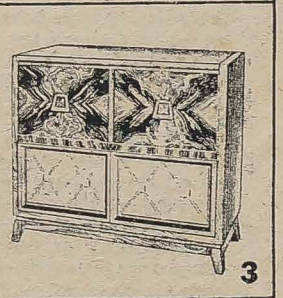
10

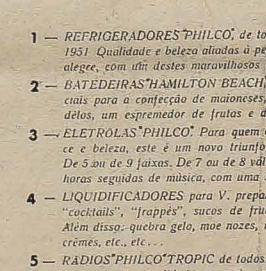
1

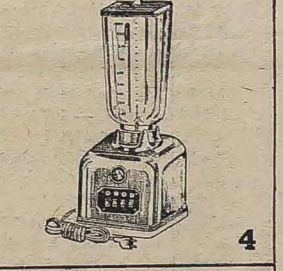
2

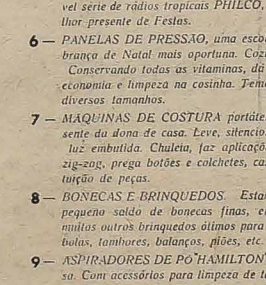
3

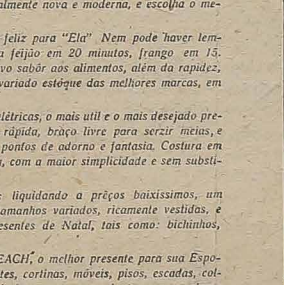
4

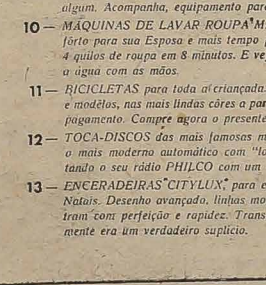
5

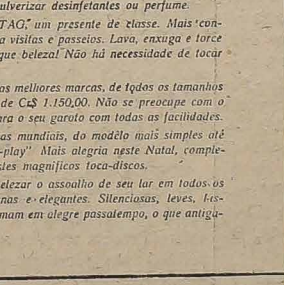
7

6

9

8

- 1 — REFRIGERADORES "PHILCO", de todos os tamanhos e modelos, da famosa linha 1951. Qualidade e beleza aliadas a perfeição técnica. Seu Natal será muito mais alegre, com um destes maravilhosos refrigeradores PHILCO.
- 2 — BATEDEIRAS "HAMILTON BEACH", um presente encantador para "Ela". Especial para a confecção de maionese, massas e bolos. Acompanham os novos modelos, um espremedor de frutas e duas tijelas de vidro leitoso refratário.
- 3 — ELETROLAS "PHILCO". Para quem deseja neste Natal, o máximo em performance e beleza, este é um novo triunfo de qualidade. Alto-falante de 12 polegadas. De 5 ou de 9 faixas. De 7 ou de 8 válvulas. Toca-discos "long-play", dando até 5 horas seguidas de música, com uma só carga no automático.
- 4 — LIQUIDIFICADORES para V. preparar neste Natal e no Verão, os mais saborosos "cacaúis", "frappés", sucos de frutas ou de legumes em poucos segundos. Além disso: quebra-gelo, moe nozes, rala côco e queijo, faz gemadas, prepara cremes, etc., etc.
- 5 — RÁDIOS "PHILCO" TROPIC de todos os tamanhos e modelos, aliada à sua beleza e reconhecida qualidade, os mais recentes aperfeiçoamentos. Aprecie esta notável série de rádios tropicais PHILCO, realmente nova e moderna, e escolha o melhor presente de Férias.
- 6 — PANELAS DE PRESSÃO, uma escolha feliz para "Ela". Nem pode haver lembranças de Natal mais oportunas. Cozinha feijão em 20 minutos, frango em 15. Conservando todas as vitaminas, dá novo sabor aos alimentos, além da rapidez, economia e limpeza na cozinha. Temos variado estoque das melhores marcas, em diversos tamanhos.
- 7 — MÁQUINAS DE COSTURA portáteis-elétricas, o mais útil e o mais desejado presente da dona de casa. Leve, silenciosa, rápida, brço livre para servir menus, e luz embutida. Chuleta, faz aplicações, pontos de adorno e fantasia. Costura em zig-zag, prega botões e calchetes, casaca, com a maior simplicidade e sem substituição de peças.
- 8 — BONECAS E BRINQUEDOS. Estamos liquidando a preços baixíssimos, um pequeno saído de bonecas finas, em tamanhos variados, ricamente vestidas, e muitos outros brinquedos ideais para presentes de Natal, tais como: bichinhos, balões, tambores, balanços, glózes, etc.
- 9 — ASPIRADORES DE PÓ "HAMILTON BEACH", o melhor presente para sua Esposa. Com acessórios para limpeza de tapetes, cortinas, móveis, pisos, escadas, colchões, roupas, estantes de livros... Tudo isto em poucos minutos e sem esforço algum. Acompanha, equipamento para pulverizar desinfetantes ou perfume.
- 10 — MÁQUINAS DE LAVAR ROUPA "MAYTAG", um presente de classe. Mais conforto para sua Esposa e mais tempo para visitas e passeios. Lava, enxuga e torce 4 quilos de roupa em 8 minutos. E veja que beleza! Não há necessidade de tocar a água com as mãos.
- 11 — BICICLETAS para toda a criança. Dos melhores modelos, de todos os tamanhos e modelos, nas mais lindas cores a partir de Cr\$ 1.150,00. Não se preocupe com o pagamento. Compre agora o presente para o seu garoto com todas as facilidades.
- 12 — TOCA-DISCOS das mais famosas marcas mundiais, do modelo mais simples até o mais moderno automático com "long-play". Mais alegria neste Natal, completando o seu rádio PHILCO com um destes magníficos toca-discos.
- 13 — ENCADEIRAS "CITYLUX", para embelezar o assaio de seu lar em todos os Natais. Desenho avançado, linhas modernas e elegantes. Silenciosas, leves, fáceis com perfeição e rapidez. Transformam em alegre passatempo, o que antigamente era um verdadeiro suplício.

FACILITAMOS TUDO : A ESCOLHA, A COMPRA... E O PAGAMENTO!

HERMES MACEDO S. A.

Importação e Comércio

CURITIBA R. Barão do R. Branco Esq. José Loureiro PONTAGROSSA R. Augusto Ribas, Esq. Pte. Barão do R. Branco LONDRINA R. Quintino Bocaiuva 83/98 MARINGÁ R. Santos Dumont, Esq. Praça Rodovia

Z POLSKI O POLSCE

ANGLIK O POLAKACH

POMIESZANIE POJĘĆ MORALNYCH ZACHODNICH NARODÓW

LONDYN, (ZPPA) — Jednym z nielicznych Anglików, który z całą pewnością rozumie Polaków, jest Malcolm Muggeridge, zastępca redaktora naczelnego londyńskiego "Daily Telegraph". Centralna Rada towarzystw Anglo-Polskich jego właśnie zaprosiła do przemówienia na zgromadzeniu publicznym urządzone w Instytucie Im. Gen. Sikorskiego. Wygłosił on przemówienie na temat: Znaczenie czynników moralnych w dostrzeganiu się Zachodu przeciw agresji komunistycznej.

sił sowieckiej, stworzonych w czasie wojny.

NA ROZDROŻU

Byłoby dobrze, gdybyśmy mieli przeciwstawić się jedynie imperializmowi sowieckiemu. W rzeczywistości świat stoi wobec zagrożenia moralnego i dopóki nie dozbrowi się moralnie, zbrojenia fizyczne posiad-

ać będą względną wartość. Sytuacja dzisiejsza przypomina pierwsze wieki chrześcijaństwa. Jak w tamtych czasach człowiek musi uświadomić sobie, iż stoi na rozdrożu światła i ciemności, dobra i zła, wolności i niewoli. Gdy dostrzeże to zasadnicze zagadnienie, odrzuci często powtarzane zdanie, iż kultura zachodnia nie ma niczego do za-

ofiarowania i zdolna jest tylko bronić się przed naporem nowych sił. Wolność nie jest ideą negatywną, motywem oporu wobec tyranii. Zawiera ona w sobie cały świat moralny, — kształtujący człowieka i historię. By świat ten dojrzeć, należy jednak — jak pierwsi chrześcijanie — znaleźć światło nawrócenia.

UWIEZIENIE ŻYMIERSKIEGO I MORAWSKIEGO KOŃCZY WIZJĘ O NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI

LONDYN, (ZPPA) — Krótka wiadomość agencji Reutersa o aresztowaniu byłego premiera rządu warszawskiego Osóbki-Morawskiego, oraz obrony narodowej i naczelnego wodza sił zbrojnych Roli-Zymierskiego, nie była dla znających stosunki w Polsce niespodzianką.

Aresztowanie tych dwóch do niedawna filarów reżimowych, ma swoją wymowę, i dlatego wymaga bardziej szczególnego omówienia.

Przed reżimem znajdują się dwie sprawy, które przysławiają wszystkie inne: przygotowania wojenne Rosji i kompletne opanowanie rządu i jego agend przez komunistów.

Obydwie te sprawy silnie wiążą się ze sobą. Rosja nie jest pewną ani społeczeństwa polskiego ani sił zbrojnych, dopóki nie opanowane zostaną całkowicie przez komunistów.

Przed reżimem znajdują się dwie sprawy, które przysławiają wszystkie inne: przygotowania wojenne Rosji i kompletne opanowanie rządu i jego agend przez komunistów. Obydwie te sprawy silnie wiążą się ze sobą. Rosja nie jest pewną ani społeczeństwa polskiego ani sił zbrojnych, dopóki nie opanowane zostaną całkowicie przez komunistów.

Aresztowanie to ma jeszcze inne znaczenie. Kończy ono z okresem "Związku Patriotów Polskich", których słusznie nazywano Zw. Patriotów Moskiewskich, oraz kolektywowania komunistów i socjalistów z okresu tak zwanej "lubełszczyzny", przekreślając tym samym wszelkie marzenia o niepodległej Polsce, pozostającej jedynie w przyjaźni z Rosją.

ROSJA CHCE ZALEŻNOŚCI, A NIE PRZYJAŹNI

Osóbki i Zymierskiemu od dawna groził proces. Jeśli już teraz osadzą ich w więzieniu, to fakt ten wskazuje, iż Politbiuro zdecy-

cydowało się przyspieszyć i zaostriżyć wewnętrzne porachunki reżimu przez serię wielkich procesów pokazowych.

Ciemne chmury nad głową Zymierskiego zjawiały się już w czasie procesu Tatara i towarzyszy. Nie wymieniano wprawdzie wówczas jego nazwiska, ale piętnowano ostro Spychalskiego i całą politykę personalną w wojsku, za którą formalnie odpowiedzialność ponosi również Zymierski, — zwłaszcza, że Spychalski był jego bliskim i długoletnim wiceministrem.

CHARAKTERYSTYCZNA CENZURA

Wkrótce jednak po procesie Zymierskiego zjawiał się na trybunie honorowej w Warszawie, w dniu 26 sierpnia. Fakt ten zwraca uwagę, gdyż od dawna nie występował on publicznie. Mogło to oznaczać, że reżim pozwolił na to dla chwilowego zademonstrowania, iż odcina Zymierskiego od Spychalskiego i procesu Tatara. Wątpliwości w tym zakresie budził jednak fakt, że o bytności Zymierskiego na trybunie honorowej znalazła się wzmianka tylko w bezpośredniej transmisyji radiowej z lotniska, a w sprawozdaniach prasowych z uroczystości nazwiska jego już nie wymieniano.

PRZEDSTAWICIEL SOWIETÓW MIAŁ ZAŻĄDĄĆ PRZEMIŁCZENIA JEGO NAZWISKA

Służbę dla kompartii Zymierski rozpoczął jeszcze w okresie konspiracyjnym, pod koniec okupacji. W 1944 roku mianowano go naczelnym dowódcą i powierzono mu resort obrony narodowej w komite-

cie lubełskim. Po awansowaniu na "marszałka", tekę tę nadal piastował aż do chwili nagłego zwolnienia w listopadzie 1949 roku, kiedy to stanowiska swoje musiał oddać Rokossowskiemu. Na "pocieszenie" i dla zachowania pozorów zewnętrznych mianowano go wówczas członkiem rady państwa i w tym celu zmieniono nawet specjalnie tak zwaną "małą konstytucję". W radzie państwa Zymierski był figurantem, pozbawionym wszelkiego wpływu.

OSÓBK-MORAWSKIEGO KARIERA

Również w okresie okupacji niemieckiej rozpoczął występować się kompartii Osóbka-Morawski. Był wówczas potrzebny Politbiuru i szło mu to jako przewoźniczący komitetu lubełskiego, a stanowisko to zajmował od lutego 1947 roku. W utworzonym wówczas gabinecie Cyrankiewicza dostał drugorzędna tekę ministra administracji publicznej, którą odebrano mu w styczniu 1949 roku, równocześnie z usunięciem z rządu Gomułki. Osóbka dostał później posadę dyrektora uzdrowisk polskich, lecz nie pojawiał się w życiu publicznym i nazwisko jego było odjęte nakazem milczenia.

W okresie poprzedzającym fuzję koncesjonowanej PPS z kompartią, Osóbka zaczął się buntować przeciw hegemonii komunistów we własnym stronnictwie we wrześniu 1948 roku. Niewątpliwie uchodził on w ocenie Politbiura za zdecydowanego zwolennika Gomułki, a to wystarczyło, aby stanął również przed sądem.

ORGANIZACJE PROTESTUJĄ PRZECIW UCISKOWI

PARYŻ, (IC) — Największe polskie organizacje zagranicą: Światowy Związek Polaków z Zagranicy, Zjednoczenie Uchodźstwa Wojeńskiego i Stowarzyszenie Polskich Kombatantów złożyły Zgromadzeniu Ogólnemu Zjednoczeniu Narodów, obradującemu w Paryżu, deklarację protestującą przeciw komunistycznemu uciskowi w Polsce. Deklaracja ta stwierdza, że:

Deklaracja Praw Człowieka z 10 grudnia 1948 roku jest bezwzględnie gwałcona przez obecną rządzą

ce Polską władzę, a łamanie praw człowieka przybrało w Polsce tak wielkie rozmiary, że ogólne zgromadzenie Narodów Zjednoczonych powinno wystąpić w obronie uchwalonej przez siebie deklaracji.

Odezwa Polaków zagranicą podaje przykłady gwałcenia poszczególnych paragrafów tej deklaracji, jak:

Istnienie obozów koncentracyjnych, opartych na zasadzie pracy

niewolniczej, stosowanie tortur za przestępstwa polityczne, przetrzymywanie ludzi w więzieniu bez żadnego sądu, gwałcenie religii i sumienia, prawa rodzicielskiego do wychowania dzieci oraz wolności prasy. Przemawiając w imieniu ośmiu milionów Polaków zagranicą, organizacje polskie domagają się od Zjednoczonych Narodów rozpatrzenia publicznie sprawy gwałcenia przez narzucony siłą reżim komunistyczny podstawowych wolności ludzkich w Polsce.

DYKTATURA WYDAWNICZA W POLSCE

WARSZAWA, (IC) — Na rozkaz z Moskwy reżim warszawski postanowił jeszcze bardziej ograniczyć wolność słowa pisanego w Polsce i poddać całe piśmiennictwo centralnemu urzędowi w Warszawie. W tym celu przetłumaczono odpowiednią ustawę sowiecką, a reżim specjalnym dekretem powołał do życia "Centralny Urząd Wydawnictw Graficznego i Księgarstwa". Posłuszny Sejm warszawski zatwierdził ten dekret bez żadnych ograniczeń.

Centralny Urząd Wydawnictw posiada totalną władzę nad całym przemysłem graficznym w Polsce. Od niego zależy będą pozwolenia na druki i wydawnictwa. Jego urzędniczo będą dawać polecenia, pilnować prawomyślności marksistów oraz udzielać napomnień. Moskwa ma nadzieję, że urząd ten potrafi zmusić społeczeństwo polskie do prenumerowania i czytania gazet sowieckich oraz potrafi utrzymać żelazną ręką cały ruch wydawniczy w Polsce. Urząd zajął się już

sporządzeniem dokładnego spisu wszelkich środków drukarskich w Polsce, włącznie z maszynami do powielania. Zaprowadzono jaknajściślejszą kontrolę sprawozdania choćby najmniejszych maszyn drukarskich z zagranicy. Reżim ma na

ZABYTKI POLSKIE NA WYSTAWIE W MADRYCIE

MADRYT, (IC) — Odbędzie się w tym miesiącu w Madrycie wielka międzynarodowa wystawa numizmatyczna. Wśród eksponatów znajdują się bezcenne egzemplarze medali i monet tak starożytnych, jak i całkiem nowoczesnych, nadesłanych bądź przez instytucje państwowe, bądź przez zbieraczy prywatnych.

Polska jest bodaj jedynym narodem z poza żelaznej kurtyny, reprezentowanym oficjalnie na wystawie. Organizatorzy dbali o jej udział, Poselstwu zaś polskiemu udało się zebrać pewną ilość przed-

miotów, które przy pomocy tego urzędu doprowadzi kontrolę wydawniczą w Polsce do takiego stanu, że w wypadku wojny społeczeństwo polskie nie będzie miało możliwości robienia żadnych potajemnych druków.

Uratowano cenne książki z XV wieku

GDANSK, (IC) — Ks. Feliks Sawicki, proboszcz malborski, wielokrotnie nawoływał swoich wierznych do odszukiwania wśród pomniejszych ksiąg starych druków, rękopisów i nut, pozujących ludzi, iż mogą to być dzieła o bezcennej wartości. Na skutek tych pouczeń parafianie malborscy znosili swemu proboszczowi znalezione wśród rupiec dzieła, które ostatnio w liczbie 500 ks. Sawicki przekazał dyrekcji Biblioteki Miejskiej w Gdańsku.

Jak się okazało wśród znalezionych papierów było 156 średnio-wiecznych rękopisów, 80 inkunabułów z XV wieku, 231 starych druków z XVI i XVII wieku, oraz wiele cennych nowszych ksiąg. Dzięki podobnej akcji ks. Dobkowski z Krzyżanowa w pow. malborskim odnalazł trzy wielkie manuskrypty z XV wieku.

Wiele ksiąg znalezionych w powiecie malborskim posiada staranne oprawy skórzane, niektóre zaś nawet lancuchy, którymi księgi przytwierdzono do pulpitu. Na skutek akcji tych księży Biblioteka Miejska w Gdańsku zdobyła szereg cennych ksiąg średniowiecznych, uważanych za bezpowrotnie stracone w czasie działań wojennych.

Problemy Kościoła w Polsce

Istnieją dwa sposoby, którymi szantażuje się hierarchię Kościoła Katolickiego w Polsce:

- 1) Szantaż patriotyczny polega na tworzeniu grup "księży-patriotów", którzy stają w obronie Ziemi Odkrytych wobec stanowiska Watykańu nieuznającego zachodnich granic Polski. Jest zaś rzeczą niemożliwą, ażeby hierarchia kościelna sprzeciwiała się Watykanowi.
- 2) Druga metoda szantażu polega na rozgłaszaniu, że najwyższe duchowieństwo będzie pozostawione w spokoju, ale że represje rozciągną się na wszystkich parafian. Jest to metoda, którą zastosowano w wypadku Ks. Kardynała Saplehy. Fakt, że obecnie ludzie zwracają się ku Bogu, uciekając od posępnego życia codziennego, nie daje rękojmi, iż będą oni długo trwali w uczuciach religijnych i nie dadzą się złapać w sidła chytrej propagandy ateistycznej. Katolicy w Polsce potrzebują:

- a) wielkich dowodów patriotyzmu ze strony kleru polskiego na emigracji;
- b) manifestacji o jasno określonych celach, urządzanych przez katolików na całym świecie na rzecz ich uciemięzonych braci;
- c) deklaracji pro-polskich Watykanu. (Radio WFJL, Chicago).

Dwa miliony młodzieży w służbie "Przyjaźni"

WARSZAWA, (IC) — Ogłoszona oficjalnie w Warszawie statystyka wykazuje, że komunistów wpakowali około dwa miliony młodzieży polskiej w organizację tak zwaną "Przyjaźni Radzieckiej". W ciągu tegorocznego miesiąca "przyjaźni" przekonano się, że młodzieży koła przyjaźni są zle zorganizowane, że młodzież nie interesuje się sowieckimi organizacjami i że nie jest odpowiednio szkolona pod względem ideologicznym. Obserwatorzy sowieccy dali nieprzychylnie sprawozdania.

Wobec tego natychmiast wyszedł z Politbiura rozkaz rozbudowy młodzieży w służbie przyjaźni w Polsce. Z Warszawy udali się na prowincję specjaliści i przynajmniej na papierze utworzyli w każdej szkole jedno lub dwa koła. Poza tym instrukcje dla nauczycieli szkół średnich i powszechnych polecają stosowanie terroru wobec uczniów, uchylających się od brania udziału w kołach. Terror polega na złych stopniach a nawet na zatrzymywaniu opornego ucznia w tej samej klasie na rok następny. Instrukcja mówi wyraźnie, że celem kół jest "zapoznanie młodzieży ze zdobycza mi i dorobkiem radzieckich organizacji Komsomołu i Pioniera, oraz zastosowanie radzieckich doświadczeń w Polsce ludowej".

Zebrań organizowanych przez uchodźców, oświadczył na wstępie p. Muggeridge, posiadają zazwyczaj bolesną nutę i z tego powodu publiczność brytyjska ich unika. Nigdy nie mam tego uczucia gdy znajduję się wśród Polaków i często zadawałem sobie pytanie czemu należy to przepisać. Według mego przekonania jest to wynik odporności Polaków i ich siły charakteru, połączonej z wdzikiem osobistym. Nigdy nie zatracają oni swej narodowej osobowości i mimo wielkich niepowodzeń nie popadają w rozpacz. Polacy w pełni rozumieją sytuację świata, a kto ją rzeczywiście zrozumiał, musi dokonać wyboru między dobrem a złem, wolnością a niewolą. Gdy zaś dokona się wyboru, wszystko staje się proste i jasne.

POMIESZANIE POJĘĆ

Ta właściwość Polaków jest szczególnie uderzająca na tle pomieszania pojęć moralnych, charakterystycznego dla krajów zachodnich. To jest właśnie cel, jaki przeciwnik postawił sobie w "zimnej wojnie". Puszczają one stale w obiegi czeki bez pokrycia — w dziedzinie idei pojęć nawet słów, a Zachód bierze to za dobrą monetę. Rosja sowiecka zdołała narzucić swoje słownictwo i pojęcia. Padają słowa: "nowa demokracja, wyzwolenie mas pracujących, pokój, — i Zachód rozpoczyna dyskusję, waży ich zalety, porównuje z przeszłością i własnymi instytucjami. Cóż za triumf propagandy sowieckiej!

Wiemy o Rosji sowieckiej więcej, niż wiedzieliśmy kiedykolwiek o Niemczech hitlerowskich. Mamy do kładne opisy obozów pracy przymusowej, ludzie, którzy w nich przez bywali, żyją wśród nas: znamy sowiecki kodeks i procedurę karną. Lecz propaganda sowiecka, działającą poprzez osoby, których umysły wchłonęły jej słownictwo i pojęcia, poddaje wszystko w wątpliwość, jak gdyby było to snem a nie rzeczywistością.

BEZUŻYTECZNE AUDYCJE

Nawet audycje przeznaczone dla krajów pobitych przez Sowietów dotknięte są tą kampanią. Ludzimi żyjącym w niewoli, którzy olbrzymim wysiłkiem zachowują w swej duszy zdolność i ducha oporu, mówimy stale, iż pragniemy tylko pokoju. Gdyby był w Rosji sowieckiej — stwierdził p. Muggeridge — nie zgłuszalibyśmy audycji zachodnich. W obozach pracy przymusowej zainstalowałbyśmy głośniki radiowe i każąc więźniom słuchać ich, mówią — oto głos Zachodu, do którego tęsknicie.

SKUTKI FAŁSZYWYCH POJĘĆ

Analizując przyczyny pomieszania pojęć moralnych w obozie demokracji zachodnich w szczególności wśród narodów anglo-saskich, p. Muggeridge doszedł do następującego wniosku: Brytyjczycy nie są zdolni prowadzić polityki opartej wyłącznie na przesłankach siły. Szukają przeto dla niej uzasadnienia w jakiejś konstrukcji moralnej. Gdy Rosja sowiecka stała się w 1941 roku sprzymierzeńcem Zachodu, fakt, iż walczyła przeciw Niemcom hitlerowskim nie był wystarczający; należało do niego dokładać uzasadnienie moralne, co mo- żna było osiągnąć jedynie za cenę kłamstwa. Kłamstwa pozostawiają osad i często powtarzane przybrają kształt prawdy. Dzisiaj ponosiśmy skutki fałszywych pojęć o Ro-